

ZPRAVODAJ

KVĚTEN 2015

„Zůstaňme spolu“- motivačně aktivizační program pro děti s těžkým zdravotním postižením a jejich rodiny

Celkové náklady projektu: 1 143 610 Kč

Výše grantu: 996 379 Kč

Doba realizace: duben 2015 – březen 2016

Projekt je zaměřen na celé rodiny, které pečují o dítě s TZP (s těžkým omezením pohybu, orientace, komunikace), jejich rodiče a sourozence.

Předkládaný projekt umožní realizovat a v praxi ověřit cílený, strukturovaný program, který je zaměřen na aktivizaci dětí s TZP a na aktivizaci, vzdělávání a podporu jejich rodičů a sourozenců zvládat náročné životní situace. Projekt jako vedlejší přínos umožní vytvářet nové sociální kontakty a svépomocné skupiny poučených rodičů. Svěpomocné skupiny rodičů se následně stávají důležitým kontaktním článkem a důvěryhodným rádčem/mentorem rodinám, které vyhledají pomoc naší organizace. Tento fakt přispívá k zvyšování personalizace našich služeb.

Projekt představuje aplikovatelný příklad pomoci rodinám řešit náročné životní situace z hlediska potřeb a zájmu všech členů a nabízí jednu z cest vedoucí ke zlepšení kvality jejich života, k podpoře soudržnosti a funkčnosti rodiny, předcházení závislosti rodiny na institucionální péči o jejich člena s TZP.

V rámci projektu je plánováno 5 týdenních motivačně aktivizačních pobytových programů v různých oblastech ČR. Tato setkání jsou koncepčně strukturována tak, aby obsahovala aktivity, které posilují integritu a vnitřní soudržnost rodiny, poskytují možnost odbourání stresu a zvyšování znalostní a odborné vybavenosti rodičů dětí s TZP jako nezbytného předpokladu k vytváření vhodných podmínek pro zdárný vývoj dítěte s postižením v prostředí rodiny bez nutné závislosti na institucionální – ústavní péči s respektem k potřebám dítěte a potřebám ostatních členů rodiny. U dětí s TZP cílené aktivity rozvíjejí širší sociální vztahy, posilují jejich samostatnost a sebedůvěru, stimulují jejich vůli k soběstačnosti. U jejich zdravých sourozenců a rodičů program sleduje eliminaci pocitu vyloučení, společenské exkluzivity.

Cílem projektu je podpořit funkčnost rodiny, zvýšit informovanost a znalostní vybavenost rodin s dítětem s TZP jako nutné podmínky pro to, aby byly schopny o své děti pečovat co nejdéle v domácím prostředí a přitom naplňovat i své přirozené potřeby. Projekt pomůže rodinám nalézat vhodná řešení složitých životních situací a podpoří orientaci, resp. reorientaci rodin k upřednostnění péče rodinné nad péčí ústavní/institucionální. Projektové aktivity cílí ke zvýšení kvality života dítěte a jeho rodiny a naplňování jejich potřeb.

Posílit integritu a vnitřní soudržnost rodiny, poskytnout možnost zvyšování znalostní a odborné vybavenosti rodičů dětí s těžkým zdravotním postižením jako nezbytného předpokladu k vytváření vhodných podmínek pro zdárný vývoj dítěte s postižením v prostředí rodiny bez nutné závislosti na institucionální – ústavní péči s respektem k potřebám dítěte a potřebám ostatních členů rodiny.

Podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejska a Norska v rámci EHP fondů.

www.fondnno.cz a www.eeagrants.cz

zpravodaj ARPZPD v ČR, z.s. – květen 2015

strana 1

☑ LÉKAŘSKÝ POSUDEK PŘI PŘIJETÍ KLIENTA

Sociální služby duben/2015

Zákon o sociálních službách v §91 odst. 4 uvádí, že osoba, která žádá o pobytovou službu, je povinna před uzavřením smlouvy předložit poskytovateli sociálních služeb posudek o zdravotním stavu od registrovaného poskytovatele zdravotních služeb v oboru všeobecného praktického lékařství. Posudek má velký význam, neboť z něj mimo jiné mohou plynout skutečnosti odůvodňující odmítnutí zájemce o službu.

Text: JUDr. Mgr. Adéla Hradilová, Kancelář veřejného ochránce práv

Zákon o sociálních službách v §91 odst. 3 stanovuje, že poskytovatel může odmítnout uzavřít smlouvu, pokud neposkytuje sociální službu, o kterou osoba žádá, a to i s ohledem na vymezení okruhu osob v registru poskytovatelů sociálních služeb (tzv. cílová skupina). Z posudku tedy může plynout, že žadatel s ohledem na svůj zdravotní stav nepatří do dané cílové skupiny. Dalšími důvody pro odmítnutí, které mohou plynout z posudku lékaře; jsou například skutečnosti, že žadatel potřebuje ústavní péči ve zdravotnickém zařízení, trpí akutní infekční nemocí nebo jeho chování by z důvodu duševní poruchy závažným způsobem narušovalo kolektivní soužití. Tento poslední důvod neplatí pro domovy se zvláštním režimem.

Zařízení mají pro posudek často vytvořený formulář. Veřejný ochránce práv několik takových formulářů analyzoval (celkem u 183 domovů pro seniory, jejichž zřizovatelem byl kraj) a mj. zjistil, že na formulářích často nejsou žádné vysvětlující informace pro lékaře, například informace vztahující se k cílové skupině. Formuláře často obsahovaly zjednodušující otázky týkající se alkoholu či agresivity s předznamenáním typu odpovědi ano/ne, které mohou být zavádějící, a velmi často se rovněž vyskytovaly široce formulované otázky na anamnézu žadatele. Ve výsledku tak zařízení o žadateli o službu získalo celou řadu informací ohledně jeho zdravotního stavu, často i celou anamnézu s výpisem všech diagnóz desítky let nazpět, aniž by k tomu mělo legitimní důvod.

Zákon stanovuje, že osoba odevzdá posudek lékaře ještě před uzavřením smlouvy, tedy v době, kdy není klientem sociální služby, ale pouze zájemcem o službu. Postavení osoby jako zájemce, nikoliv klienta, předznamenává rozsah informací, které mají být poskytnuty.

V okamžiku, kdy se osoba stane klientem, je lékař (či zdravotnické zařízení) povinen sdělit zařízení i další informace o zdravotním stavu klienta, které jsou nezbytné k zajištění péče o klienta, což stanovuje zákon o zdravotních službách. Tato povinnost se vztahuje jednak na praktické lékaře další lékaře, kteří pečují o pacienta ambulantně, ale i na poskytovatele lůžkové péče v případě hospitalizace klienta sociální služby. Pokud však ještě smlouva mezi žadatelem a zařízením nebyla uzavřena, zařízení nemá zákonný důvod vyžadovat jakékoliv další informace o zdravotním stavu, kromě těch, které potřebuje pro posouzení důvodů k odmítnutí

uzavřít smlouvu podle §91 odst. 3 písm. a) a c) zákona o sociálních službách. Informace o zdravotním stavu jsou totiž citlivými údaji podle zákona o ochraně osobních údajů a pro nakládání s nimi (mj. i pro jejich shromažďování) platí přísné zákonné podmínky, například možnost zpracovávat informace jen v nezbytném rozsahu.

S tím koresponduje i povinnost praktického lékaře chránit soukromí pacienta a zachovávat mlčenlivost. Povinnost zachovávat mlčenlivost je stanovena v §51 zákona o zdravotních službách a vztahuje se na všechny skutečnosti, o kterých se zdravotnický pracovník dozvěděl v souvislosti s poskytováním zdravotních služeb, tedy nejen na informace o zdravotním stavu.

Zdravotník povinnost mlčenlivosti neporuší, pokud byl této povinnosti zproštěn pacientem. Pacient/zájemce o službu je však ve slabším a v mimořádně zranitelném postavení, často sociální službu opravdu potřebuje a není v pozici, kdy se bude bránit nadbytečnému sdělování informací o svém zdravotním stavu. Často neví, že může odmítnout poskytnout zdravotní anamnézu i několik let nazpět. I tehdy, pokud zájemce zdravotníka mlčenlivosti ve větším rozsahu zprostí, stále platí; že zařízení sociálních služeb před uzavřením smlouvy nemá legitimní důvod vyžadovat informace o zdravotním stavu ve větším rozsahu, než je nezbytné pro posouzení důvodů pro případ neuzavření smlouvy.

Podle zákona o specifických zdravotních službách by měl být lékařský posudek výsledkem komplexního zhodnocení zdravotního stavu pro nějaký účel, v tomto případě zhodnocení důvodů, které opravňují zařízení uzavřít s žadatelem smlouvu. Pouhé vyplnění požadovaných informací v libovolném rozsahu nelze dost dobře považovat za zhodnocení. Posouzení otázek zdravotního stavu pak v praxi provádí zařízení sociálních služeb, nikoliv lékař.

Formuláře zařízení, které vyžadují o žadateli informace o zdravotním stavu nad rámec údajů nutných k posouzení důvodů pro odmítnutí zájemce, formuláře neobsahující dostatečné vysvětlení pro lékaře stran účelu posudku, případně formuláře, které obsahují široce a vágně formulované otázky, lze považovat za velmi špatnou praxi, která je na hraně porušení zákona o ochraně osobních údajů.

NÁKUPY PŘES GIFT

Nákupy přes GIVT.cz zdrojem financí pro neziskovky

Nakoupíte cokoli ve svém oblíbeném e-shopu a ten z vámi zaplacené částky věnuje předem známou část neziskové organizaci, kterou si vyberete. S tímto pozoruhodným konceptem přichází portál Givt.cz, který pro něj získal v tuto chvíli již 163 obchodů a s dalšími jedná. Nakupující si mohou vybírat momentálně ze 221 organizací, které chtějí nechat obdarovat, a další budou jistě přibývat, spolupráce s Givtem je pro ně bezplatná.

V praxi to funguje tak, že před nákupem nejdříve navštívíte GIVT, abyste zjistili, zda je na něm zaregistrován internetový obchod, ve kterém chcete nakupovat. Pokud ano, zvolíte neziskovou organizaci, která od e-shopu dostane část peněz z vašeho nákupu. A pak už jen uskutečníte nákup.

Internetové obchody platí portálu za každý nákup zákazníka, který k nim přijde přes jejich webovou stránku. GIVT pak nejméně polovinu i více z této sumy zašle zvolené organizaci. Peníze odesílá jednou za čtvrt roku. Pokud vybraná částka nedosáhla 1000 korun, převádí se do dalšího čtvrtletí.

Například DámeJídlo.cz odvádí Givtu 2,5 procenta z částky, kterou zaplatíte. V případě e-shopů Pilulka.cz či Rohlík.cz to jsou 3 procenta, Zoot.cz věnuje 4,5 procenta, Tescoma.cz 6 procent, Booking.com za nákup ubytování převede 150 korun.

Portál GIVT představuje zajímavou možnost, jak mohou neziskové organizace získat peníze na svoji činnost. Jedinou podmínkou je, že se zaregistrují na portálu a zveřejní na něm stručnou informaci o svých aktivitách. Pak už je pouze třeba dát vědět o existenci portálu Givt svým podporovatelům, fanouškům na Facebooku, aby neziskovku pomocí Givtu podpořilo co nejvíce lidí. Je to nic nestojí, cena nákupu pro ně zůstává stejná.

(wr)

VÝMĚNA PROBÍHÁ OD 1.4. DO 31.12. 2015

V současné době je situace trochu složitá. V oběhu jsou různé průkazy - staré, vydávané městskými úřady (zelené, oranžové a modré) a malé šedé nebo bílé kartičky (prozatímní průkazy) vydávané úřady práce. Platnost všech těchto stávajících průkazů skončí 31.12.2015. Do té doby je třeba průkazy vyměnit.

NOVÁ PODOBA PRŮKAZŮ OZP - 1. DUBNA 2015 ZAČALA DLOUHO OČEKÁVANÁ VÝMĚNA PRŮKAZŮ OZP

Úřady práce od ledna letošního roku rozesílají dopis *Výzva k prokázání nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením*. Tento dopis dostane každý, komu byl přiznán v minulosti příspěvek na mobilitu (nárok na příspěvek na mobilitu je s průkazem ZTP a ZTP/P provázán).

JAK POSTUPOVAT PŘI VÝMĚNĚ?

Záleží na tom, kdy končí platnost vašeho průkazu OZP.

1) Platnost průkazu končí v průběhu roku 2015 (duben 2015 - prosinec 2015)

V TOMTO JE TŘEBA ROZLIŠOVAT HNED NĚKOLIK SITUACÍ, KTERÉ MOHOU NASTAT:

- a) končí platnost průkazu (platnost je vyznačena na druhé straně průkazky);
- b) končí platnost posudku/ rozhodnutí, podle kterého byl průkaz vydán;
- c) končí platnost průkazu, ale posudek/ rozhodnutí je vydán/ vydáno na dobu neurčitou nebo např. do roku 2020;
- d) končí platnost průkazu, ale posudek/ rozhodnutí nemáte k dispozici;
- e) průkaz má platnost např. do 31. 12. 2016, ale posudek/ rozhodnutí nemáte k dispozici.

Jak vidíte, variant je velmi mnoho a může být velký rozdíl v tom, kdy končí posudek a kdy průkaz OZP. Je třeba si uvědomit, že průkaz OZP je vydáván „na základě posudku od posudkového lékaře”. Dnes je již poměrně běžnou praxí, že posudek je vydáván spolu s rozhodnutím nebo si o vydání kopie požádáte přímo na úřadě práce nebo u posudkové komise.

Pokud však platnost vašeho průkazu končí a vy máte k dispozici posudek nebo rozhodnutí vydané na dobu neurčitou, mělo by dojít k automatické výměně (bližší info viz dále).

Máte-li k dispozici průkaz s platností např. do 31.12. 2016 a posudek/rozhodnutí ne, bude nový průkaz vydán se stejnou platností jako stávající, tj. do 31.12. 2016.

Máte-li k dispozici jen průkaz s platností do 31.12. 2015 a posudek vydaný např. v roce 1998 skončil kdesi v nenávratu, budete muset patrně podat novou žádost o průkaz OZP.

Poté, co podáte novou žádost, zajděte ke svému praktickému lékaři, domluvte se s ním, zda bude potřebovat nové zprávy od odborných lékařů či nikoli, a čekejte.

Úřad práce přeruší řízení (dostanete dopis Usnesení o přerušení řízení) a předá vaši složku lékařské posudkové službě. Ta si vyžádá vyjádření praktického lékaře a na základě zprávy od praktického lékaře rozhodne. K žádosti žádné lékařské zprávy přikládat nemusíte, ale posudkový lékař sám kontaktuje vašeho praktického lékaře a zprávy si sám vyžádá, proto je dobré, aby váš lékař měl zprávy již připravené. Ušetříte tak čas a vyřízení průkazu půjde rychleji.

Posudkový lékař hodnotí to, zda zdravotní stav žadatele odpovídá požadavkům zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, a prováděcí vyhlášky k tomuto zákonu č. 388/2011 Sb.

Příloha č. 4 vyhlášky 388/2011 Sb. obsahuje tři seznamy diagnóz. Diagnózy v odstavci 1 zakládají nárok na průkaz TP, v odstavci 2 na průkaz ZTP a v odstavci 3 na Z TP/ P. (Text vyhlášky můžete najít na internetu, např. na www.zakonyprolidi.cz, zakoupit jej v některé prodejně s právní literaturou, případně vám jej rádi poskytnou poradci v kterékoli naší poradně.)

Posudkový lékař nevydává rozhodnutí o přiznání/nepřiznání průkazu OZP, ale jen hodnotí zdravotní stav. Pokud zdravotní stav odpovídá některé z diagnóz uvedených ve vyhlášce 388/2011 Sb., posudkový lékař to napíše do své zprávy (posudek o zdravotním stavu) a předá zpět úřadu práce. Úřad práce pak vydá na základě posudku rozhodnutí.

2) Platnost průkazu končí v roce 2016 nebo později, průkazy vydané „trvale” nebo „bez omezení” (rozhodnutí/ posudky vydané „bez omezení”)

V TOMTO PŘÍPADĚ NENÍ TŘEBA ABSOLVOVAT NOVĚ POSOUZENÍ ZDRAVOTNÍHO STAVU. PRŮKAZ BUDE VYMĚNĚN „KUS ZA KUS”, TJ. STARÝ ZA NOVÝ.

I zde je však třeba vyplnit formulář žádosti, a to formulář Žádost o přechod nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením.

CO VZÍT S SEBOU K VÝMĚNĚ PRŮKAZU OZP?

- občanský průkaz
- stávající průkaz OZP
- fotografii (formát stejný jako je na občanský průkaz)
- rozhodnutí o přiznání průkazu - tento doklad není povinný, ale doporučuji vzít si staré rozhodnutí s sebou, prokazování nároku pak může být snazší

KAM ŽÁDOST PODÁVAT?

Žádost o výměnu průkazu OZP vyřizují úřady práce - odbor nepojistných dávek, resp. odbor dávek pro osoby se zdravotním postižením. Adresy úřadů práce můžete najít např. na webovém portálu Ministerstva práce a sociálních věcí (<http://portal.mpsv.cz/sz/local>), případně můžete o kontakt požádat naše poradce.

CHCETE MÍT NA PRŮKAZU SYMBOL OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM? MŮŽETE SI VYBRAT

Od 1.1. 2015 mohou mít držitelé průkazu OZP na průkazu piktogram označující druh zdravotního postižení (osoba s úplnou nebo praktickou hluchotou nebo osoba hluchoslepá anebo osoba úplně nebo prakticky nevidomá). Toto označení není povinné. Do žádosti označíte, zda symbol na průkazu „požadujete”, nebo „nepožadujete”.

Redakční rada:

Bc. Martina Smolíková, Marie Havlíčková

(224 817 438, 224 817 393)

Vydává Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR,z.s.

Karlínské nám. 12

186 03 Praha 8 – Karlín

(pro vlastní potřebu)

fax: 224 817 438 e-mail: asociace@arpzpd.cz http:// www.arpzpd.cz